

Hummer og Kanari

Tore Vang

Tore har tatt redaktørens nødsignaler på alvor og og forfattet et bidrag som jeg håper kan være til eksempel for fylkets ikke så altfor skrivekåte fuglefolk.

Lidenskap og hobby

B r r r r r r r r r ... B V " e n (Personsøker forbeholdt opplysninger om fugleobservasjoner, populært kalt Bombevarslern) vibrerer i lomma. Jeg sitter på personalrommet på skolen og hånda føres kjapt ned i lomma for å slå den av før noen av kollegaene setter brunost-skiva i halsen.

«*L/Gulbrynsanger/RO/Utsira/1 ind i Herberg/nå/PLO/1234 5678*» leses av på displayet.

Hva var det? - utbryter nærmeste. Jeg prøver etter beste evne å forklare at det kom en melding om en fugleobservasjon fra Utsira.

Eller

«Hva gjorde du i helga da, Tore?»

Jo, jeg var en liten tur på Ona for å se en fjellkalanderlerke!

Kalte «båten» sa du.... fjellka.....?

FJELLKALANDERLERKE!!

Du er gal! - fastslås det borte i hjørnet.

Flere har sikker hørt lignende kommentarer opp igjennom

årene. Og vi må vel bare innrømme at de muligens kan ha rett. Men hva er det som gjør en splitter pine gal i andres øyne, bare fordi man er lidenskapelig opptatt av sin store hobby?

Å svare sånn uten videre på dette er nok ikke helt enkelt. Tror nok at for min egen del har det med interesse å gjøre, trangen til å gjøre det man har lyst til. Jeg selv ser egentlig ikke galskapen i det å følge med på en del av det som skjer på fuglefronten vha. en BV eller internett, eller bruke ei helg for å reise til Ona. Har man mulighet, økonomi og interesse, virker det egentlig ganske naturlig. Mange vil nok også undre seg over det å reise rundt i USA på jakt etter tornadoer, men for meg er det åpenlyst: interesse og trangen til å dyrke hobbyen sin.

Har også hørt flere si det at de er misunnelig på meg for at jeg har en interesse som jeg «går slik opp i». Tror det bare er sunt å være så heldig at man har noe man virkelig interesserer og brenner for, bare det ikke går utover andre. For oss familiefedre (må ikke glemme mødrene heller, selv om de er fåtallig. Arten finnes visstnok hekkende i Norge) er jo da balansegangen «føggel» på den ene siden og «kjærring og onga» på den andre. Av og til kanskje ikke så enkelt, men kombinasjonen går uten tvil an.

Det fleipes ofte i fuglemiljøet (kanskje spesielt i kryssermiljøet) om det å finne seg en «krysse-sugen» dame - da hadde man fått i både pose og sekk. Selv om akkurat denne fleipen kan virke noe flåsete, tror jeg at det her også ligger mye fornuft. For en av drivkreftene for mange av oss, er nok det fellesskapet og sosiale tilhørigheten vi føler når vi er ute på tokt sammen med likesinnede. De som for eksempel har reist sammen med andre på ekskursjon eller kryssetur, eller sittet på Klovning-huset på Utsira en fredagskveld i bombeuka på høsten, vil nok huske dette som svært positive opplevelser. Det er nok ikke uten grunn at høstoppholdet på Utsira, for mange er årets høydepunkt fuglemessig. Ikke bare får se på fugl til øynene blir store og våte, men du treffer også likesinnede med samme interesse og engasjement. Det blir liksom ikke det samme å diskutere trekket av østlige arter på personalrommet på skolen.

Kryssing

Kan virke fjernt for noen, men for de som er hekta, er det ramme alvor. Jeg har ikke noen problemer med å si at kryssing fascinerer meg. Jeg er en krysser. Kanskje ikke en hardkrysser, men jeg føler tilfredsstillelse av å dra til et sted, med det mål å få se en ny art. Det har vært ganske interessant å følge en del

av de diskusjonene som har pågått på internett de siste par år om dette emnet.

Det er ganske merkelig at enkelte fugleinteresserte her i landet ikke helt klarer å godta at andre dyrker sin hobby på andre måter enn seg selv (spark til både kryssere og andre). Det har nok vært mange sleivspark fra flere hold i denne sammenheng. Jeg mener at det må være helt irrelevant om du står å teller vannfugler en sur januardag i Tyrifjorden, tar avføringsprøver av kjøttmeis på Lista, driver hekkeforsøk med kattugle i Lierdalen, slenger ut solsikkefrø til grønnfinken i Åmot eller drar til Karmøy for å krysse sibirspurv. Så lenge du er opptatt av det du driver på med, og ikke minst, er hensynsfull mot fuglene, naturen og annens eiendom, er det fullstendig likegyldig for meg hva som opptar en mest. Tror nok at for de fleste er også interessen veldig sammensatt, der en er opptatt av et bredt spekter innen ornitologi. Vi har plass til alle typer ornitologer.

Selsomme fugleopplevelser I

Første våren etter at en gjorde østlending av seg, var det på tide å utforske Lista. Turen ble tatt i mai, og som vanlig på denne tiden var det stor aktivitet, både av folk og fugl. På nasjonaldagen var herrene Andersen, Gustad og undertegnede på vei innover Lista-landet i bil. Ikke langt fra Kviljo åpenbarer det seg en nydelig voksen aftenfalk, hunn. Den poserer på en gjerdestolpe og riktig «viser» seg frem. Her skulle vi knipse,

knipse. I det samme ringer telefonen....»*SVARTGLENTE ved fyret - trekker mot Slevdalsvann*». Vi hiver oss i bilen og freser tilbake. 3 minutter - Borhaug i sikte - dette rekker vi. Rundt siste sving før avkjøringen til Slevdals. Inn med bremsene, støtfangeren «kleier» de bakerste i 17.mai-toget på Borhaug og hornmusikken høres der fremme. Å nei, ikke alle markerer nasjonaldagen som oss ornitologer. Bannskap og svette panner i bilen, mens denne blir snudd og vi prøver å finne andre veier. Dyrebare minutter går tapt og ved ankomst er fuglen ikke å se. Lettere deprimerert returnerer vi til aftenfalken for å forevige denne, bare for å konstatere at fuglen er fløyet.

Selsomme fugleopplevelser II

Tidligere i høst var broder“n (hardkrysser) på besøk og vi benyttet muligheten til å dra en snartur ned til Evje for å se etter en rosenstær (mistanke om at det var grunnen til besøket) som hadde blitt observert der noen dager tidligere. Det ble dippe-tur (intern i krysser-miljøet). På tur hjem var det et bra rovfugl-trekk. Som naturlig for alle ornitologer ble det stoppet ved enhver anledning etter samme rutiner; hard bremsing - tuting av bilen bak for at du bråstoppet - hodestups ut av bilen med kikkerten - bak for å hente teleskop om nødvendig. På denne måten ble et anstendig antall musvåk og vepsevåk loggført. Sør for Larvik skjedde det igjen. To rovis i lufta - ut med kikkert - 1 MUSVÅK - litt

langt hold for den andre - frem med skop - MUSVÅK. Ferden gikk videre til Klåstadkilen, mellom Larvik og Sandefjord. Skulle visstnok ha vært en langnebbekkasinsnipe der helga før. Visse i reisefølge hadde interesser av et lite besøk (*pesslonkar-art*). Ved ankomst Klåstad: hvor i fa.. var kikkerten. Hadde jo hatt den på siste stopp før Larvik. Shit! Den stod jo på biltaket. OK - to mil tilbake, Ingenting. Brodern forlatt ned i fjæra og returen iverksettes. Nesten tilbake i Larvik blir jeg oppmerksom på nok en rovis i lufta. Denne virker litt rar. Er nok ingen musvåk. Ut med teleskopet som heldigvis ikke stod på taket. GLENTE! Hjertet banket, en art jeg hadde ventet lenge på. Telefon tilbake til broder: *se opp, fuglen trekker muligens i din retning*. Tilbake til åstedet og naturligvis, ingen kikkert å se. Antok at det var skjebnen som ville ha det til at glenta dukket opp som plaster på såret. Hadde jeg ikke mistet kikkerten, ville jeg ikke «fått» glenta. Men jeg vil gjerne bytte tilbake. Har noen en pent brukt kikkert, kan de gjerne få en pent brukt glente-obs tilbake.

Sandebukta - et uoppdaget bombenedslag?

De gamle traverne på Killingen kunne lenge smykke seg med tittelen; *Killingen - Norges eneste bombefrie fuglestasjon*. Men de siste par åra har ting skjedd, takket være økt aktivitet. Selvsagt kan ikke området måle seg med mer kjente navn som Lista, Jæren, Utsira, Årnestangen og

Kurefjorden, men flere godbiter er blitt loggført i senere tid. Kan nevne tundragås, sædgås, snøgås, mandarinand, snadderand, dvergmåke, «hvithegre», hvitryggspett, hærflugl, båndkorsnebb, svartrødstjert og en antatt steppebruntnost. Og ikke minst på rovfuglfronten med svartglente, aftenfalk, dvergfalk, enghauk, sivhauk, myrhauk og havørn.

Sandebukta er et området hvor man lettest oppdager fugler med

litt størrelse på, mye grunnet vanskelig tilgjengelighet. Det er jo så greit å gå ned fra E18 og «skope» over vannspeilet med fjærområdene. Men jeg tror nok at med en viss satsning på merkefronten ville mange hemmeligheter blitt avdekket. Dette er nok tilfelle mange steder, men de to siste års observasjoner har vist at området har et betydelig potensiale. Vi får håpe at det med tiden kommer et fugletårn, noe som vil lette adkomsten til Oslo-folk og andre som suser

forbi på vei ned til Lista og Jæren.

PS! Vegdirektoratet har nå fått opp klistermerker av rovfugler på plastveggene som skal utsmykke den nye E-18 gjennom Sande. Noe til utsmykking spør du meg!

Ha et fortsatt godt «føgge-år»

Tore Vang

torevang@online.no

<http://www.galleberg.gs.vf.no/tore.html>

Grønnfink fra Åmot.

Foto : Walter Henning Gundersen